

ANN LIANG

Tentoraz je to skutočné

Nominácia na
**GOODREADS
CHOICE
AWARDS**

metafora

ANN LIANG

Tentoraz
je to
skutočné

ANN LIANG

Tentoraz je to skutočné

Vydala GRADA Slovakia s.r.o., pod značkou Metafora
Moskovská 29, 811 08 Bratislava 1
www.grada.sk
Tel.: +421 2 556 451 89
ako svoju 269. publikáciu.

Z anglického originálu *This Time It's Real*, vydanú vydavateľstvom Scholastic Press,
an imprint of Scholastic Inc., *Publishers since 1920* v roku 2023,
preložila do slovenčiny Andrea Vargovčíková.
Jazyková redakcia Anetta Letková
Grafická úprava a sadzba Zuzana Ondrovičová
Zodpovedná redaktorka Lucia Krajičková

Vydanie 1., 2024
Počet strán 280
Tlač THB a.s.

THIS TIME IT'S REAL copyright © 2023 by Ann Liang
All rights reserved
Slovak edition © GRADA Slovakia s.r.o., 2024
Translation © Andrea Vargovčíková, 2024
Jacket art © 2023 by Kanith Thailamthong
Jacket design by Maeve Norton

Upozornenie pre čitateľov a používateľov tejto knihy

Všetky práva vyhradené. Nikaká časť tejto tlačenej či elektronickej knihy nesmie byť reprodukováná a šírená v papierovej, elektronickej či inej podobe bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa. Neoprávnené použitie tejto knihy bude trestne stíhané. Automatizovaná analýza textu alebo údajov v zmysle článku 4 smernice 2019/790/EÚ a používanie tejto knihy na školenie AI sú bez súhlasu držiteľa práv zakázané.

ISBN 978-80-8090-845-4 (ePub)
ISBN 978-80-8090-844-7 (pdf)
ISBN 978-80-8090-843-0 (print)

*Pre všetkých cynikov,
ktorí aj tak tajne veria na lásku.*

1. kapitola

Chystám sa prezliecť do školskej uniformy, keď si všimnem, že za oknom mojej izby sa vznáša nejaký muž.

Nie, *vznáša sa* nie je to správne slovo, uvedomím si, len čo k nemu podídem, pričom v ruke stále držím kockovanú sukňu a v ušiach mi hučí vlastný pulz. Ten muž *visí*. Je zavesený na dvoch kovových drôtoch, a to nebezpečne tenkých vzhľadom na to, že sa nachádzame na dvadsiatom ôsmom poschodí a už od obeda fúka mimoriadne silný letný vietor a víri prach a lístie ako malé tornádo.

Nechápem, prečo sa vôbec niekto dá na toto nahovoriť. Čo to vlastne je – nejaký nový druh adrenalínového športu? Alebo príjímací rituál do gangu?

Kríza stredného veku?

Muž si ma všimne a veselo mi zamáva, akoby si nevedomoval, že stačí prasknutie drôtu, uvoľnenie uzla alebo útok zvlášť agresívneho vtáka a zrúti sa na zem. Potom, stále úplne nenútene, vytiahne z vrečka vlhkú handru a začne utierať sklo, ktoré nás delí, a zanecháva na ňom stopy bielej peny.

Jasné. Že mi to hneď nenapadlo!

Zahoria mi líca. Tak dlho som nebola v Číne, až som úplne zabudla, že takto sa umývajú okná na vysokých bytových domoch

– rovnako ako som zabudla, kadiaľ vedú linky metra, že by ste nemali splachovať toaletný papier do záchoda a že dohadovať sa o cene môžete iba v určitých obchodoch bez toho, aby ste pôsobili ako chudák alebo držgroš. A potom sú tu veci, ktoré sa za tých dvadásať rokov, čo sme s rodinou strávili v zámorí, zmenili. Veci, ktoré som sa vlastne ani nestihla naučiť. Napríklad to, že tunajší ľudia už očividne nepoužívajú hotovosť.

Nežartujem. Keď som sa minulý týždeň pokúsila podať čašníčke starú stojňanovú bankovku, vypliešala na mňa oči, akoby som pricestovala zo sedemnásteho storočia.

„Ehm, ahoj. Eliza, ešte si tam?“

Náhlim sa k notebooku, ktorý mám opretý o dve škatule označené nápisom *Elizine nedôležité veci* – tieto škatule som na rozdiel od tých s označením *Veľmi dôležité veci* ešte nevybalila –, a takmer zakopnem o roh postele. Podľa mamy by som mohla označovať škatule trochu konkrétnejšie, no nedá sa povedať, že by som nemala vlastný systém.

„Eli-za?“ Zoein hlas – bolestne povedomý aj cez obrazovku – zosilnie.

„Som tu! Som tu!“ zvolám.

„Aha, super, lebo vidím iba holú stenu. Keď už o tom hovoríme... kedy si tú izbu trochu zútulníš? Bývaš v nej už, čo ja viem, hádam aj tri mesiace, ale stále to tam vyzerá ako v hoteli. Teda, ako v peknom hoteli, pravdaže, ale aj tak...“

„Je to premyslený umelecký zámer, chápeš? Vieš, minimalizmus a tak.“

Odfrkne. Som dobrá klamárika, no Zoe má v sebe zabudovaný skvelý detektor lži. „Vážne? Ozaj?“

„Možno,“ zaklamem a natočím notebook k sebe. Jednu časť obrazovky zaberá moja osobná esej na hodinu angličtiny a asi milión otvorených záložiek na tému „ako napísať bozkávaciu scénu“ kvôli

prieskumu. Na druhej časti displeja sa vyníma krásna vysmiata tvár mojej najlepšej kamarátky.

Zoe Sato-Meyerová sedí v kuchyni, na sebe má svoje obľúbené tvídové sako, ktoré jej zvýrazňuje štíhlu postavu, tmavé zvlnené vlasy má vyčesané do vysokého chvosta a svetlo lampy jej nad hlavou vytvára auru, takže vyzerá ako veľmi štýlový sedemnásťročný anjel. Čiernočierne okná za ňou a miska s instantnými rezancami, z ktorých sa parí, na linke (takto si predstavuje čosi pod zub tesne pred spaním) sú jediné znaky, aká nekresťanská nočná hodina už je v L. A.

„Bože!“ Len čo na seba nasmerujem webkameru na notebooku, zrak jej padne na moju obnosenú bodkovanú mikinu. „Nechce sa mi veriť, že ju ešte máš. Nenosila si ju tuším už v ôsmej triede?“

„Čo zas? Je pohodlná,“ bránim sa. Veď je to pravda. No pravda je aj to, že už vyzerá hrozne. Táto obnosená mikina je však jedna z mála vecí, ktoré sa počas sťahovania do šiestich rozličných krajín a navštevovania dvanástich rôznych škôl nezmenili.

„Dobre, dobre.“ Zoe zdvihne ruky, akože sa vzdáva. „Rob, ako myslíš. Ale aj tak, nemala by si sa prezliecť? Teda ak toto neplánuješ nosievať na rodičká...“

Zaletím pohľadom k sukni, ktorú ešte stále držím v ruke, na cudzo pôsobiaco logo Westbridgeskej medzinárodnej školy v Pekingu vyšité na tuhej, umelej látke. Stiahne sa mi žalúdok. „No, to asi nie,“ zamrmem. „Rozhodne by som sa mala prezliecť.“

Čistič okien ešte stále visí za oknom, a tak zatiahnem závesy – predtým však ešte vrhnem krátky pohľad dolu na rozsiahly obytný komplex. Na to, že sa volá Bluelake, je medzi úhľadnými radmi budov a v udržiavaných záhradách pozoruhodne málo ozajstnej modrej farby, zato zelenej je tu nadostač – okolo umelého jazera v srdci areálu a priľahlých rybníčkov s leknami, priestranného minigolfového ihriska aj okolo tenisových kurtov pri parkovisku. Svieže trávniky lemujú chodníčky vysypané okruhliakmi a ginká. Keď sme sa

sem nastahovali, pripomínalo mi to tu skôr luxusný dovolenkový rezort, čo je vlastne celkom výstižné. Napokon, dlhšie než rok tu asi ani nepobudneme.

Zatiaľ čo sa súkam do uniformy, Zoe luskne prstami a povie: „Počkaj, z tohto sa nevyvlečieš – ešte raz mi vysvetli, prečo píšeš v eseji o svojom neexistujúcom frajerovi.“

„Nepíšem. Už je napísaná,“ opravím ju a pretiahnem si košeľu cez hlavu. „Už som ju odovzdala. Nemala som v úmysle vymyslieť si príbeh o svojom ľúbostnom živote, no nevedela som, o čom inom mám písať...“ zmlknem, aby som si uvoľnila dlhé atramentovo-čierne vlasy, ktoré sa mi zachytili o gombík na košeli. „Termín bol dodnes a započítava sa do celkového hodnotenia, takže... veď vieš. Musela som byť trochu kreatívna.“

Zoe znova odfrkne, tentoraz tak nahlas, až zapraská mikrofón. „Uvedomuješ si, že osobné eseje by nemali byť vymyslené, však?“

„Nie,“ odvetím a nemihnem pri tom ani brvou. „Osobné eseje by mali byť osobné? To je mi novinka. Aké šokujúce! Môj život je lož.“

V skutočnosti som sa rozhodla, že pôvodne faktický text zmením na akýsi ľúbostný román pozostávajúci zo štyritisíc slov práve preto, lebo má byť osobný. Už samotná téma je nanič. Vychádza z tej hlúpej knihy, ktorou sme sa zaoberali v škole prvý týždeň. *V knihe Keď slávik odspieva sa píše, že Lucy a Taylor majú vlastný „tajný jazyk“, ktorému nikto iný nerozumie. S kým sa delíte o podobný tajný jazyk vy? Ako sa vyvinul? Čo ten človek pre vás znamená?*

A tak by som sa do toho mohla neochotne pustiť a napísať mierne zveličený text o jednom zo svojich rodičov, mladšej sestre alebo o Zoe... ibaže dokončenú esej musíme zverejniť na školskom blogu. Na tejto veľmi verejnej platforme by si ju mohol prečítať a komentovať hociktorý z mojich spolužiakov, ktorí ma poznajú iba ako „tú novú“ alebo „tú, ktorá sa nedávno pristahovala zo Štátov“.

Rozhodne im nemienim vešať na nos podrobnosti o svojich naj-
osobnejších vzťahoch. Aj tie vymyslené sú už dosť trápne: napríklad
to, ako som prstom obkreslovala čiary na dlani svojho fiktívneho
frajera, ako som mu potme šepkala tajomstvá, povedala mu, že pre
mňa znamená celý svet a že sa s ním cítim ako doma.

„... ani trochu ťa netrápi, že ľudia v tvojej škole si to prečítajú
a budú sa ťa na toho frajera vypytovať?“ spýta sa Zoe.

„To som vyriešila,“ ubezpečím ju. Roztiahnem závesy a vpustím
dovnútra slnečné lúče, ktoré osvetlia smietky prachu, poletujúce pred
oknom, za ktorým už nikto nie je. „Jeho meno som v texte neuviedla,
preto si ho nikto nemôže nájsť. Okrem toho, napísala som, že sme sa
zoznámili pred tromi mesiacmi, keď sme s rodinou zháňali byt. To
je dosť uveriteľné prvé stretnutie, vďaka ktorému som nemusela spo-
menúť, do ktorej školy chodí. A keďže náš vzťah je relatívne čerstvý
a trochu krehký, radi by sme si ho zatiaľ nechali pre seba. Chápeš?“
Vrátim sa pred kameru a zamávam rukou vo vzduchu, akoby v ňom
bola žiarivými písmenkami napísaná moja esej. „Jednoduché.“

„Fíha!“ Nadýchne sa. „No teda! Dala si si toľko námahy len pre-
to, aby si nemusela napísať nič skutočné?“ spýta sa rozhorčene a zá-
roveň ohromene.

„Taký je plán.“

Nakrátko zavládne ticho, prerušované jej sŕkaním rezanco-
vej polievky a ozvenou krokov pred mojou izbou. Potom si Zoe
vzdychne a na môj vkus sa až priveľmi ustarostene opýta: „Ako sa ti
darí v novej škole? Myslím tým... už si si tam zvykla?“

„Čo?“ zarazím sa. Strpnem, akoby som očakávala úder. „Pre-
čo... prečo ťa to zaujíma?“

„Ani neviem,“ mykne Zoe plecami a pri tom pohybe jej nadsko-
čí chvost. „Mám len... také tušenie.“

Pred odpoveďou ma zachráni mamino zvolanie z chodby tónom,
ktorý sa zvyčajne používa pri pátracích misiách. „Aj-Aj! Šofér už čaká!“

Aj-Aj je moja čínska prezývka, ktorá sa dá preložiť ako *zlatko*. Aj keď nebudem brať do úvahy ten fiktívny vzťah, nedá sa povedať, že by ma toto oslovenie vystihovalo.

„Už idem!“ zvolám a otočím sa k obrazovke. „Asi si to počula, čo?“

Zoe sa uškrnie a ja sa trochu uvoľním. Možno zamýšľala načať dôvernú tému, no už to nestihne. „Hej, a zrejme to počul aj celý svet. Pozdrav mamu,“ dodá.

„Jasné.“ Ešte predtým, než zaklapnem notebook, prstami jej ukážem kliše srdiečko. Keby ma však pri tom videl niekto iný, asi by som umrela od hanby. „Chýbaš mi.“

Zoe mi namiesto odpovede pošle dramatický vzdušný bozk a ja sa zasmejem. „Aj ty mne.“

Keď začujem tie povedomé slová, napätie v žalúdku mi trochu povolí. Od môjho odchodu z L. A. pred dvoma rokmi takto zakončujeme každý rozhovor bez ohľadu na to, ako veľmi sme zaneprázdnené alebo unavené. Alebo ako dlho sme sa rozprávali či kedy sa znova spojíme.

Chýbaš mi.

S tým, ako som u nej prespávala, sa to však nedá porovnať. Vždy sme sa v pyžamách rozvalili na pohovku, pustili si na notebooku seriály na Netflixe a medzi seba sme si položili tanier s ryžovými guľôčkami *onigiri*. A ani zďaleka to nemá na naše víkendové výlety na pláž, keď nám kalifornské slnko zohrievalo pokožku a vánok strapatil slané vlasy. Pravdaže nie.

Tento malý, jednoduchý rituál mi však teraz stačí.

Pretože je náš.

Náš šofér parkuje rovno pred obytným komplexom, v strakatom tieni vrbí.

Li Šu-šu nie je ani tak náš šofér, ako skôr mamin, čo je jedna z mnohých výhod, ktoré sa spájajú s pozíciou riaditeľky prestížnej celosvetovej konzultantskej firmy, a zároveň súčasť balíka s názvom „Pardon, že kvôli nám musíte meniť bydlisko takmer každý rok“. Preto ide Li najprv za ňou.

„Jü Nü-š,“ povie a s miernym úklonom jej otvorí dvere. *Pani Jü.*

Z podobného správania som vždy celá nesvoja, dokonca aj vtedy, keď sa netýka mňa. Mama sa však naňho iba usmeje spoza slnečných okuliarov a ladne sklízne na predné sedadlo. Pri pohľade na ňu dnes, na jej svetlú, bezchybnú pleť, priliehavé sako a úhľadné mikádo, by človek nikdy nepovedal, že vyrastala v chudobnej čínskej dedinke so šiestimi súrodencami a že veľakrát nemali čo do úst.

My ostatní nasadneme dozadu vo zvyčajnom poradí: ja a otec k oknám a moja deväťročná sestra Emily stlačená medzi nami.

„Do školy?“ utvrdí sa Li Šu-šu mandarínskou čínštinou. Vraví pomaly a slová starostlivo vyslovuje. Keď naštartuje, v aute sa rozšíri vôňa novej kože a benzínu. Pozná ma už dosť dlho na to, aby vedel, do akej miery ovládam čínštinu.

„Do školy,“ súhlasím a zo všetkých síl sa snažím nevšimáť si nepríjemný pocit v žalúdku. Neznášam už to, že musím chodiť na Westbridgeskú školu, no úplne najhoršie bývajú rodičovské združenia. Keby Emily nechodila do tej istej školy ako ja a nemala združenie takisto dnes, vymyslela by som si nejakú dobrú výhovorku, aby sme nikam nešli.

Teraz je však už neskoro.

Opriem sa o sedadlo a pritisnem si líce na chladné sklo. Pozorujem náš obytný komplex, ako sa zmenšuje, až úplne zmizne a nahradí ho scenéria centra mesta.

Od chvíle, čo sme sa sem vrátili, som sa zväčša takto nalepila na sklo auta a dívala sa na ostré kontúry siluety Pekingu, bludisko

križovatiek a ciest vonkajšieho okruhu mesta, pestrofarebné zhľuky reštaurácií, v ktorých podávajú knedličky, a preplnené obchody s potravinami.

Snažila som sa všetko si to zapamätať – a rozpomenúť sa.

Ohromuje ma, aké zavádzajúce sú fotky Peking, ktoré človek často vída. Buď ho zobrazujú ako postapokalyptický svet plný smogu a unavených ľudí s kamennými výrazmi a rúškami na tvárach, alebo ako vystrihnutý z vysokorozpočtového sci-fi filmu s elegantnými mrakodrapmi, osľňujúcimi svetlami a nesmiernym luxusom.

Len zriedka zachytávajú skutočnú energiu tohto mesta a ustavičný pohyb, ktorý tu plynie pod všetkým ako silný spodný prúd. Všetci akoby sa tu kamsi ponáhľali, naháňali sa za niečím a presúvali sa z miesta na miesto, či už je to poslíček, ktorý sa s desiatkami škatúl s jedlom pripevnených k bicyklu prepletá premávkou za nami, alebo podnikateľka v Mercedese vedľa nás, ktorá niekomu horúčkovo píše esemesku.

Moju pozornosť upúta pieseň slávneho čínskeho rapera, ktorá zaznie z rádia. V spätnom zrkadle vidím, ako si mama zloží slnečné okuliare a zaškľabí sa.

„Prečo stále vydáva tie divné zvuky, *si-ke si-ke*?“ spýta sa asi po troch sekundách. „Uviazlo mu niečo v hrdle?“

Potlačím smiech.

„Toto je dnešná hudba,“ vysvetlí otec po čínsky, diplomaticky ako vždy.

„Mne sa to celkom páči,“ poznamenám a kývam hlavou do rytmu.

Mama sa na mňa obzrie a zachmúri sa. „Nemykaj tou hlavou, Aj-Aj. Vyzeráš ako sliepka.“

„Myslíš takto?“ Pokyvujem hlavou ešte viac.

Otec si prikryje ústa a tají úsmev, mama tľoskne jazykom a Emily, o ktorej som presvedčená, že je to v skutočnosti osemdesiatročná

babka, ktorá uviazla v tele deväťročného dievčatka, si dlho a dramaticky povzdychne. „Ach, tí pubertiaci,“ zamrmle.

Štuchnem ju lakťom do rebier a ona mi to hneď vráti. Takto pokračujeme a hašteríme sa dovtedy, kým nám mama nepohrozí, že na večeru bude iba suchá ryža.

No ak mám byť úprimná, práve v týchto chvíľach, keď v aute hrá hudba, za oknami sviští vietor, cez koruny stromov prenikajú populudňajšie slnečné lúče a okolo seba mám svoju rodinu, som... šťastná. Naozaj, skutočne šťastná napriek častému sťahovaniu, opúšťaniu a zvykaniu. Napriek všetkému.

2. kapitola

Dobrá nálada mi však nevydrží dlho.

Len čo dorazíme k Westbridgeskej medzinárodnej škole, uvedomím si svoju chybu.

Všetci majú na sebe bežné oblečenie. Pekné letné šaty. Skrátene topy a džínsové šortky. Učítelia nám nepovedali, čo konkrétne si máme dnes večer obliecť, a ja som naivne predpokladala, že to má byť štandardná uniforma, pretože tak sa to od nás čakalo v mojej predchádzajúcej škole.

Vystupujeme z auta a ja potlačím nával paniky. Nejde o to, že by som sa pre svoje oblečenie dostala do problémov – skôr o to, že budem vyzeráť hlúpo a nápadne. Budem vyzeráť ako tá nová, ktorá nemá o ničom ani páru a ktorou aj som, to však neznamená, že to znesiem ľahšie.

„Aj-Aj,“ zaklopká mama na okno. „*Kchuaaj tien.*“ *Ponáhľaj sa.*

Rýchlo sa poďakujem šoférovi a vystúpim. Aspoň počasie je príjemné, vietor sa zmiernil na jemný, hodvábnny vánok a poskytuje vítanú úľavu od horúčavy. A tá obloha! Nádherná zmes pastelových modrých a ružových odtieňov.

Nadýchnem sa. A vydýchnem.

Je to v pohode, vravím si. *Úplne v pohode.*

„Tak poď, oci,“ povie Emily a už ťahá otca k časti areálu, kde je základná škola. Všetky jej steny sú namaľované žiarivými farbami.

Protivnými žiarivými farbami, ak vás zaujíma môj názor. „Musíš sa porozprávať so slečnou Chloe. Povedala som jej, že píšeš básne a podpisuješ knihy vo veľkých kníhkupectvách, a urobilo to na ňu veľký dojem. Najprv mi asi neverila, no donútila som ju, aby zadala tvoje meno do vyhľadávača, a potom...“

Emily vyzerá v pohode, pretože naozaj je. Nech ideme kamkoľvek, moja sestra tam raz-dva zapadne a rýchlo si zvykne. Keby sme ju poslali na Antarktídu, o dva týždne by sme ju našli vyvalovať sa s tučniakmi.

S mamou sa vyberieme opačným smerom k budove s triedami vyšších ročníkov. Široké sivé chodby sú už plné rodičov a študentov, niektorí mieria dnu, iní von. Presne ako som očakávala, zopár ľudí vrhne pohľad na moju upätú sukňu a nadrozmerne sako a predtým, než odvrátia zrak, tvárou im preletí zmes ľútosti a pobavenia.

Vysoko zdvihnem hlavu. A pridám do kroku.

Je to v pohode.

Konečne vojdeme do triedy.

Bzučí to v nej ako v úli. Všade sú moji spolužiaci a za radmi stolov čakajú učitelia. Nikto ma nepozdraví a ani ja ich.

Škola sa síce začala takmer pred mesiacom, no ešte stále tu nikoho nepoznám. Mená, tváre a triedy sa mi zlievajú dokopy. O necelý rok aj tak ukončíme strednú školu. Prečo by som teda mala s nimi nadväzovať kontakt, ako mi radi pripomínali bývalí učitelia, a vytvárať si s nimi vzťah, len aby sme sa o pár mesiacov aj tak rozlúčili? Kvôli maminej práci sa ustavične sťahujeme a zažila som to už toľkokrát, že som to prestala počítať: pomalý, bolestný a priveľmi predvídateľný prerod z cudzích ľudí na známych a kamarátov a potom opäť na cudzích, len čo odídem zo školy.

Bola by som masochistka, keby som toto opäť dobrovoľne podstúpila.

Okrem toho v ročníku nás nie je ani tridsať a očividne sa už vytvorili skupinky. Po mojej pravici je zopár dievčat, ktoré pištia a objímajú

sa, akoby sa naposledy videli pred rokmi, a nie pred niekoľkými hodinami. Za mnou je ďalšia skupinka pohrúžená do rozhovoru, v ktorom prepínajú medzi tromi jazykmi – angličtinou, kórejštinou a ešte nejakým –, akoby to bola najprirodzenejšia vec na svete.

Pre medzinárodnú školu asi nič zvláštne.

„Ale, ale! Pozrime sa, kto prišiel!“

Môj triedny pán Lee, ktorý nás zároveň učí angličtinu, na mňa zamáva. Oči mu za veľkými okuliarmi s hrubými sklami žiaria. Jeho prekliatím je detsky okrúhla tvár a neskrotné postriebrené vlasy, čo spolu vytvára dojem, že má buď krátko po tridsiatke, alebo tesne pred šesťdesiatkou.

„Sadnite si, len si sadnite,“ povie rázne a ukáže na dve stoličky pred svojím stolom. Potom presunie pohľad na moju mamu a zadržuje sa zhovievavejšie. Tak, ako by sa niekto pozeral na roztomilé dieťa v parku. „A vy ste určite Elizina mama.“

„Áno. Som Eva Jü,“ predstaví sa mama, zaraz prejde do švitorivého pracovného tónu, ktorý používa pri komunikácii s belochmi, a zmení prízvuk, aby znel americkejšie. Podá mu pestovanú ruku. „Rada vás spoznávam.“

Keď jej pán Lee potrasie ruku, mierne sa zachmúri a vzápätí ešte väčšmi, keď si uvedomí, aký má moja mama pevný stisk. Vidím na ňom, ako sa usiluje zladíť svoj prvý dojem z nej s tým, ako si ju na základe jej nezápadného priezviska predstavoval.

Mama odtiahne ruku ako prvá, spokojne sa usmeje a usadí sa na stoličke.

Viem, že si to užíva. Odjakživa rada prekvapovala ľudí, čo sa stáva často, pretože ľudia ju ustavične podceňujú. Konzultantskej firme sa upísala okrem iného aj preto, lebo jeden priateľ si z nej uťahoval, že v korporátnom svete by neprežila.

„Takže...“ Pán Lee si odkašle a znovu sa otočí ku mne. „Keďže si tu nová, rýchlo si prejdeme pravidlá, dobre?“ Na moju odpoveď

nepočká. „Počas nasledujúcich desiatich minút oboznámim tvoju mamu s tým, ako sa ti darí na angličtine, aký máš prístup k učeniu, v čom by si sa mohla zlepšiť a tak ďalej. Nebudeš ma prerušovať, klásť mi otázky ani na seba upozorňovať, až kým ti nedám slovo. Je to jasné?“

A ľudia sa čudujú, prečo majú tínedžeri problémy s rešpektovaním autorít.

„Vidím, že to chápeš,“ usúdi pán Lee veselo a ukáže na svoju kamennú tvár.

Rozhliadam sa okolo seba a už mu nevenujem pozornosť.

Na opačnej strane miestnosti si všimnem jedného z toho mála ľudí, ktorých tu poznám.

Caza Sunga.

Aj keď sa nesnažím, bolo by ťažké nemať aspoň predstavu, kto to je. Je to model, herec a doslova boh, súdiac podľa toho, ako sa všetci nad ním rozplývajú a sledujú ho na každom kroku, hoci v skutočnosti nerobí nič extra okrem toho, že niekde postáva a vyzerá pri tom až nechutne pekne. Ešte aj teraz, v tomto depresívnom stráženom prostredí sa okolo neho už zhrkla početná skupina študentov s ústami dokorán. Jedno dievča sa práve hystericky smeje na jeho vtipe a drží sa za bok.

Odolám nutkaniu zagúľať očami.

Nikdy som nechápala, čo na ňom všetci vidia, ak nepočítam čisto estetické hľadisko. Treba uznať, že v tvare jeho čeluste, v mier-
nom úšľabku aj v ostrých rysoch jeho tváre badať istú eleganciu. Tmavé vlasy a ešte tmavšie oči. Niežeby boli jeho črty až nadpozemsky dokonalé alebo tak, ale ako celok jednoducho fungujú.

Mám však pocit, že si veľmi dobre uvedomuje, ako ho všetci zbožňujú, a to dojem z neho kazí. A, pravdaže, milujú ho aj médiá. Len nedávno som narazila na nejaký článok, ktorý ho označil za jednu z „vychádzajúcich hviezd čínskeho zábavného priemyslu“.

V tejto chvíli sa opiera chrbtom o stenu a ruky má vo vreckách. Zdá sa, že toto je jeho prirodzený postoj. Stále sa o niečo opiera – či už o dvere, skrinky, stoly, všetko možné –, akoby sa nemienil namáhať s tým, že bude stáť vzpriamene a bez opory.

Zrejme naňho civiem priveľmi dlho, pretože vycíti môj pohľad a zdvihne zrak.

Rýchlo sa odvrátim a zasa sa započúvam do rozhovoru pána Leeho s mamou. Práve vraví:

„Jej angličtina je naozaj dosť dobrá...“

„No hej, veď som sa ju naučila ešte ako malá,“ vyhrknem skôr, než si zahryznem do jazyka. Celé roky som počúvala povýšenecké poznámky o tom, ako dobre hovorím po anglicky a že ani nemám prízvuk – pričom sa vždy všetci tvárili prekvapene alebo dokonca zmätene –, a tak je táto reakcia pre mňa už prirodzený reflex.

Pán Lee na mňa zažmurká. Napraví si okuliare. „Dobre...“

„Len som na to chcela upozorniť.“ Opriem sa o stoličku a náhle netuším, či sa mám cítiť víťazne alebo previnilo za to, že som mu skočila do reči. Možno to naozaj myslel tak, ako to učitelia typicky myslia, v zmysle „vie používať spojky“, a nie ako automaticky predpokladám, povedzme „nečakal by som, že niekto ako ona bude vedieť po anglicky“.

Mama sa očividne nazdáva, že to bolo to prvé, a prísne na mňa fľočne.

„Pardon. Pokračujte,“ zašomrem.

Pán Lee sa pozrie na mamu. „Ak vám to neprekáža, zaujímalo by ma niečo o Elizinom živote predtým, než sem prišla...“

Mama prikývne, je na to dobre pripravená, a spustí podľa zvyčajného scenára: *narodila sa v Číne, odstavovali sme sa, keď mala päť rokov, chodila do tej a potom tamtej školy, potom sme sa znova presťahovali do inej krajiny...*

Mám čo robiť, aby som sa nehmýrila a nevzala nohy na plecia. Keď o mne takto hovoria, idem vyletieť z kože.

„Ale to najlepšie na tom, že ste žili v rôznych krajinách, je, že zapadne kamkoľvek.“ Rozhodí rukou v širokom geste, ktorým zrejme naznačí to „kamkoľvek“, a pritom zhodí škatuľku s vreckovkami. Znervózne a odmlčí sa. Zdvihne škatuľku. A potom, čo je neuveriteľné, nadviaže presne tam, kde skončil. „Mali by ste vedieť, že Eliza nie je občiankou jednej krajiny, dokonca ani jedného kontinentu, ale...“

„Ak poviete, že som svetoobčianka, budem vracat“, zamrmlam si popod nos, aby som to počula iba ja.

Pán Lee sa ku mne nakloní. „Prosím?“

„Nič,“ pokrútim hlavou. Usmejem sa. „Naozaj nič.“

Na okamih zavládne ticho.

„Nuž, keď už sa bavíme o okolnostiach Elizinho života,“ povie pán Lee opatrne a váhavo a ja mám hrozný pocit, že viem, čo bude nasledovať. „Obávam sa, že Eliza si tu zatiaľ... nezvykla.“

Stiahne mi hrdlo.

Presne pre toto neznášam rodičovské združenia.

„Nezvykla,“ zopakuje mama a zamračí sa, hoci nevyzerá veľmi prekvapene. Skôr smutne.

„Zdá sa, že sa s nikým vo svojej triede bližšie nekontaktuje,“ rozvíja pán Lee tému. Trojjazyčná skupinka, ktorá čaká na rodičov v zadnej časti triedy, práve v tejto chvíli vybuchne do hlasného smiechu a ten zvuk sa odráža od stien miestnosti. Pán Lee zdvihne hlas, až takmer kričí. „Trochu mi robí starosti, že si tu stále nenašla priateľov.“

Nanešťastie pre mňa hluk utíchne v polovici jeho vety.

Druhú polovicu teda už počujú všetci. Zavládne trápne ticho a asi tridsať párov očí mi vypaľuje diery do lebky. Zahorí mi tvár.

Vstanem a v duchu sa zaškľabím, keď v tom tichu zaškripe stolička na vyleštenej podlahe. Zamumlem čosi o tom, že musím ísť na záchod.

A potom odtiaľto vypadnem.

Na svoju obranu musím povedať, že som vo všeobecnosti dobrá – ba majsterka – v potláčaní svojich pocitov a zabúdání na všetko okolo seba, no niekedy na mňa jednoducho doľahne ten hrozný, zdrvujúci pocit, že nič nie je správne, že som iná bez ohľadu na to, či som jediná Ázijčanka na prestížnej katolíckej dievčenskej škole v Londýne, alebo jediné nové dievča v skupinke na čínskej medzinárodnej škole. Niekedy som presvedčená, že do konca života budem žiť takto. Sama.

Niekedy mám pocit, že osamelosť je moje základné nastavenie.

Chvalabohu, na chodbe niet ani nohy. Utiahnem sa do najvzdialenejšieho kúta, čupnem si a vytiahnem mobil. Asi minútu v ňom bezmyšlienkovito skrolujem. Nevdojak si na upokojenie ohmatávam náramok priateľstva, darček od Zoe.

Je to v pohode. Ja som v pohode.

Potom kliknem na stránku *Craneswiftu*.

Craneswift som objavila pred pár rokmi, keď som si na jednej londýnskej vlakovej stanici vzala ich časopis, a odvtedy ich čítam stále. Nemajú veľa čitateľov, no vynahrádzajú to kvalitou a reputáciou. V podstate každý, kto mal to šťastie, že vydal svoj text vďaka *Craneswiftu*, neskôr dosiahol taký úspech, o akom ja môžem iba snívať: ceny za žurnalistiku, prestížne štipendiá v oblasti literatúry faktu v New Yorku, medzinárodné uznanie. A to len preto, lebo napísali krásne a hlbokomyseľné texty.

Slová ma jednoducho dojímajú. Krásna veta sa mi dostane pod kožu a zasiahne ma tak ako hudba alebo kľúčová filmová scéna. Dobře napísaný príbeh ma rozosmeje, tajím pri ňom dych aj plačom.

Keď sa ponorím do jedného z ich najnovších textov o tom, ako ľudia nachádzajú svoje spriaznené duše na najnepravdepodobnejších miestach, a na displeji zažiarí povedomý modrý baner, priam cítim, ako mi z pliec opadáva ťarcha a napätie vo mne poľavuje...

Zaškrípu dvere a ten zvuk sa rozľahne po chodbe.

Strápnem a zažmúrim pred seba. Z dverí vyjde Caz Sung. Je sám a vôbec si ma nevšímne, akoby som tu ani nebola. Vyzerá rozrušene.

„... všetci na teba čakajú,“ povie a medzi obočím mu nabehne nezvyčajná vráska. Ešte nezvyčajnejší je jeho ostrý tón. Caz na mňa vždy pôsobil ako človek, ktorý vystúpil priamo z titulnej stránky časopisu: naleštený, vyretušovaný a stráviteľný, speňažiteľný a neškodný. Teraz tu však rozrušene pochoduje do kruhu a našľapuje tak potichu, že jeho kroky takmer nepočuť. „Je to rodičovské združenie. Nemôžem tu byť sám.“

Na okamih si pomyslím, že sa asi rozpráva sám so sebou alebo si nacvičuje nejakú zvláštnu hereckú techniku, no potom začujem tlmený ženský hlas, ktorý vychádza z telefónu.

„Viem, viem, no môj pacient ma potrebuje viac. Môžeš učiteľovi povedať, že mi do toho v nemocnici niečo prišlo? *Chao er-c', tching-chua.*“ *Dobry chlapec. Posluchaj.* „Nemohli by sme to preložiť na budúci týždeň? Minule sa to dalo, nie?“

Caz sa nadýchne. A vydýchne. Keď opäť prehovorí, hlas má pozoruhodne pokojný. „Nie, to je v pohode, mami. Poviem mu to. Určite to pochopí.“

„*Chao er-c'*,“ zopakuje žena. Aj z diaľky počujem zvláštny rozruch v pozadí. Búchanie kovu. Pípanie monitora. „Ozaj, než skončím – čo povedali na tie prihlášky na vysokú školu?“

Prihlášky.

Rozmýšľam o tej nečakanej informácii. Toto je pre mňa novinka. Myslela som si, že niekto ako Caz vysokú školu vynechá a vydá sa na hereckú dráhu.

V tejto chvíli si však táto vychádzajúca hviezda šúcha bradu a vraví: „Je to... v pohode. Vraj ak sa mi podarí napísať skvelú esej k prihláške, mala by vykompenzovať moje známky a dochádzku...“

V reproduktore zaznie povzdych. „Čo ti stále hovorím? Prvoradé sú známky. Znamky! Myslíš si, že prijímaciu komisiu zaujíma, že si hral hlavnú úlohu v školskom predstavení? Myslíš si, že poznajú nejaké iné ázijské celebrity okrem Jackieho Chana?“ Caz ani nestihne odpovedať a jeho mama si znova vzdychne. „Kašli na to. Aj tak je už neskoro. Jednoducho sa sústreď na tú esej. Už ju máš takmer hotovú, nie?“

Možno je to len očný klam, ktorý spôsobilo tlmené svetlo chodbových lúčov, no prisahala by som, že Caz sa zašklabil. „V podstate.“

„Čo znamená *v podstate*?“

„No...“ zatne zuby. „Ešte si to potrebujem premyslieť, zostaviť osnovu a... napísať ju. Ale nejakto zvládnem,“ dodá rýchlo. „Sľubujem. Ver mi, mami. Ne-nesklamem ťa.“

Nadlho zavládne ticho. „Dobre. Počúvaj, volajú ma k pacientovi, no čoskoro sa o tom porozprávame, áno? A sústreď sa na tie eseje. Ak do nich vložíš aspoň polovicu úsilia ako do memorovania tých svojich scenárov, tak...“

„Jasné, mami.“

Na tvári sa mu mihne čosi ako obava, potom ukončí hovor.

Zvrtne sa na odchod a až teraz zbadá, ako sa krčím v tmavom kúte chodby ako utečenec, a pristihne ma, že už druhý raz dnes večer naňho zízam.

„Ach jaj,“ povie v rovnakom okamihu, keď vstanem a vyhrk-
nem: „Pardon!“ Ostatné naše vety sa miešajú:

„Nevidel som...“

„Fakt som neplánovala...“

„V pohode...“

„Práve som išla...“

„Ty si Eliza, však? Eliza Linová?“

„Áno,“ odvetím pomaly a uvedomujem si, ako ostražito znie môj hlas. „Prečo?“

Zdvihne tmavé obočie a ustarostenie mu z tváre zmizne. Tak rýchlo, až musím rozmýšľať, či som si ho iba nepredstavovala. „Len tak. Iba sa snažím byť priateľský.“

Neškodná odpoveď. Dokonale logická.

A predsa...

Stále si tu nenašla priateľov.

„Počul si... čo povedal pán Lee?“ Len čo to dopoviem, najradšej by som tie slová vzala späť. Úplne by som ich vymazala. Sú isté veci, na ktoré by ste nemali prítahovať pozornosť, aj keď si ich účastníci rozhovoru veľmi dobre uvedomujú. Ako napríklad na škaredú červenú vyrážku. Alebo na to, že váš triedny pred celou triedou vyhlási, že ste si nenašli priateľov.

To, že nových priateľov nepotrebujem, neznamená, že to nepôsobí trápne.

Caz sa na okamih zamyslí. Potom sa oprie o stenu a polovicou tela sa otočí ku mne. „Hej,“ prizná. „Počul.“

„Aha. Páni!“

„Čo?“

Trápne sa zasmejem. „Očakávala som, že budeš klamať, že si nič nepočul. Vieš, aby si ušetril moje city alebo tak.“

Namiesto odpovede nakloní hlavu a ostražito sa spýta: „Počula si ma, ako telefonujem?“

„Nie,“ vyhrknem bez rozmyslu, no razom sa zháčim. „Teda... no...“

„Je od teba pekné, ako sa snažíš ochrániť moje city,“ vyhlási ironicky. Najradšej by som sa prepadla pod zem. Vzápätí mi napadne niečo ešte desivejšie: Čo ak si myslí, že som jeho fanúšička? Alebo stalkerka? Ďalšia studentka, ktorá naňho vypliešťa oči, výska od

nadšenia, sleduje ho na každom kroku a teraz ho čaká pred triedou, aby s ním mohla byť osamote? Videla som to už veľakrát: dievčatá sa doslova hrbili za košmi alebo za múrikmi a vyskakovali spoza nich, len čo zašiel za roh.

„Prisahám, že som nechcela načúvať,“ vybafnem a zdvihnem ruky. „Ani som nevedela, že sem prídeš.“

Mykne plecami a nedáva na tvári nič znať. „Fajn.“

„Naozaj,“ zopakujem. „Je to tak.“

Dlho sa na mňa díva. „Povedal som, že fajn.“

No nezdá sa, že by mi veril. Pokožka mi brní a od hanby a podráždenia mi červenejú líca. A potom sa moje ústa rozhodnú situáciu ešte zhoršiť a vypustia najsmiešnejšiu vetu: „Veď ani nie som... ani nie som tvoja fanúšička.“

Po napätej sekunde sa na jeho tvári mihne čosi nerozlúštiteľné. Možno prekvapenie. Vnútri sa úplne rozpadávam.

„Dobre vedieť,“ poznamená napokon.

„Ale nie som ani hejterka,“ bľabocem a rastie vo mne ten hrozný, bezmocný a mimotelový pocit, s akým človek sleduje postavu v horore. Chcete na ňu skríknúť, aby prestala robiť to, čo robí, lenže ona aj tak kráča v ústrety vlastnej záhube. „Som proste neutrálna. Nič iné. Normálny človek.“

„Očividne.“

Zavriem ústa, líca mám v plameňoch. Nechce sa mi veriť, že ešte stále stojím na chodbe s Cazom Sungom, ktorý má očividne jedinečný talent vyvolávať vo mne ešte väčšie rozpaky než zvyčajne. Nechce sa mi veriť, že sa stále rozprávame, zatiaľ čo pán Lee je v plnej triede s mamou a obaja si myslia, že som na záchode.

Toto je nočná mora. Je načase porozmýšľať nad únikovou stratégiou skôr, než sa ešte viac strápnim.

„Vieš čo?“ Natiahnem krk, akoby som práve začula, že ma niekto volá. „To bola určite moja mama.“

Caz tentoraz zdvihne obočie. „Ja som nič nepočul.“

„Hej, nuž, ona má dosť tichý hlas,“ táram a už ho aj obchádzam. „Ak naň človek nie je zvyknutý, takmer ho ani nezaregistruje. Takže, ehm, asi by som už mala ísť. Maj sa!“

Nedám mu šancu na odpoveď. Vbehnem do triedy, pripravená schmatnúť mamu a poprosiť Liho, aby po nás prišiel čo najskôr. Po týchto ponižujúcich mukách sa už nikdy, naozaj nikdy nebudem môcť dať s Cazom Sungom do reči.